

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ДВНЗ «Івано-Франківський
національний медичний університет»

проф. М.М. Рожко

« » 2019 р.

ПРОГРАМА
проведення у ДВНЗ «Івано-Франківський національний
медичний університет» ПЕРВИННОГО інструктажу з питань
цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних
ситуаціях

1. Назва інструктажу:

Первинний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Обсяг часу на проведення інструктажу: до 4 годин.

3. Загальні положення.

Програма розроблена відповідно до положень:

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI;
постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;

наказу ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Програма призначена для проведення первинного інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях з відповідними категоріями осіб (частина 1, частина 2 пункту 4).

Допуск до роботи осіб, які не пройшли первинний інструктаж та перевірку знань забороняється.

Інструктажі з питань охорони праці проводяться та реєструються у порядку, визначеному нормативно-правовими актами з питань охорони праці.

4. Порядок проведення первинного інструктажу.

Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

новоприйнятим (постійно чи тимчасово) в університет;

який переводиться з одного структурного підрозділу університету до іншого;

який виконуватиме нову для нього роботу;
відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі в університеті.

Проводиться з студентами університету:

до початку професійного навчання;

перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або у складі навчальної групи з числа одного структурного підрозділу чи осіб одного фаху.

Первинний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (керівник структурного підрозділу).

Особа, яка проводить первинний інструктаж повинна пройти спеціальну підготовку відповідно до вимог чинного законодавства у сфері цивільного захисту та мати відповідний сертифікат про проходження спеціальної підготовки.

Запис про проведення первинного інструктажу робиться у журналі реєстрації інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

Тематика та порядок проведення інструктажів для студентів під час навчання в університеті визначаються нормативно-правовими актами в галузі освіти та охорони здоров'я.

5. Мета первинного інструктажу:

ознайомлення із особливостями організації заходів цивільного захисту на робочому місці;

вивчення основних способів захисту працівників від факторів ураження надзвичайних ситуацій (НС) з урахуванням особливостей виробничої діяльності працівника безпосередньо на робочому місці;

ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС.

6. Вимоги до знань, умінь слухачів за результатами проходження інструктажу.

Особи, які пройшли первинний інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях повинні:

ЗНАТИ:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці;

організацію оповіщення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації на робочому місці;

наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними;

місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту;

місце розташування та шлях до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній;

маршрут евакуації з небезпечної зони;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій згідно із планами реагування на НС;

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, з прив'язкою до робочого місця;

місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці;

заходи щодо сприяння проведенню в університеті аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення НС.

ВМІТИ:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення НС на робочому місці;

діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планами реагування на НС;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння наявними на робочому місці;

дотримуватися режимів радіаційного захисту;

надавати домедичну допомогу на робочому місці.

7. План первинного інструктажу (орієнтовний)

№ з/п	Назва розділу інструктажу	Обсяг часу, год
1	Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні НС.	до 1
2	Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.	до 1
3	Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.	до 1
4	Перевірка знань	до 1
	Всього	до 4

8. Зміст розділів інструктажу (орієнтовний)

Розділ 1. Основні способи захисту і порядок дій працівника при загрозі та виникненні НС.

Основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки на робочому місці.

Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення НС. Попереджувальний сигнал «Увага всім!». Наявні на робочому місці засоби зв'язку та оповіщення. Порядок користування ними. Порядок дій за сигналами оповіщення.

Наявні на робочому місці засоби індивідуального захисту, порядок і правила користування ними. Місце розташування пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту.

Місце розташування та шлях (маршрут руху) до захисної споруди цивільного захисту, порядок укриття в ній.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників, місця розташування евакуаційних пунктів.

Протипожежний режим на робочому місці. Способи та засоби запобігання пожежам та вибухам на робочому місці. Порядок дій під час виникнення пожежі. Ознайомлення з інформацією, що міститься в плані евакуації на випадок пожежі з приміщень будівлі де розташоване робоче місце працівника. Місце розташування та способи застосування первинних засобів пожежогасіння, які наявні на робочому місці.

Порядок профілактики інфекційних хвороб. Основні дезінфекційні засоби, які є на робочому місці.

Розділ 2. Порядок проведення безаварійної зупинки обладнання при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Доведення вимог інструкцій та настанов з експлуатації обладнання щодо порядку проведення його безаварійної зупинки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій і пожеж.

Розділ 3. Особливості надання домедичної допомоги потерпілим на робочому місці.

Виклик екстреної медичної допомоги.

Місце розташування аптечки, медичних засобів.

Місце розташування університетської клініки та найближчих медичних закладів.

Особливості надання домедичної допомоги на робочому місці при різних типах ушкоджень.

Основні правила надання домедичної допомоги при невідкладних станах. Проведення первинного огляду потерпілого. Проведення серцево-легеневої реанімації.

Домедична допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо.

Домедична допомога при отруєннях чадним газом іншими небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Способи і правила транспортування потерпілих.

8. Перевірка знань.

Перевірка знань може проводитись у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок.

Перевірка знань здійснюється особою, яка проводила первинний інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок після первинного інструктажу протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

9. Навчально-методична література

Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».

Наказ МВС України від 05.11.2018р. № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.11.2018р. за № 1346/32798.

Наказ МВС України від 18.12. 2009р. № 860 «Про затвердження Рекомендацій щодо дій населення у разі загрози та виникнення вибуху, у тому числі тих,що виникли внаслідок терористичної діяльності».

Наказ МВС України від 30.12. 2014р. № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015р. за № 252/26697.

Наказ МОЗ від 16.06.2014р. № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014р. за № 750/25527.

Наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».

Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.

Хімічна безпека. Довідник рятувальника. / М.Довгановський. – Київ : ОБСЄ, друк ВАІТЕ, 2017 – 135с.

Цивільний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник / Я.М.Семчук, В.П.Курилович, М.В.Осипчук, А.Й.Павелко, Є.Т.Піндус, М.Б.Полив'яний, Й.І.Рошак, Л.Я.Савчук,. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. – 123с.

Цивільний захист суб'єктів господарювання / Піндус Є.Т., Павелко А.Й., Осипчук М.В., Полив'яний М.Б., Левицький Н.Б., Курилович В.П., Боднар Я.З.. – Івано-Франківськ : Підприємець Голіней О.М., 2016. – 136с.

Матеріали для самостійної роботи / Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області – http://nmc.if.ua/mater_samost/

Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 86с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/1-Захист-НС-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників під час надзвичайних ситуацій природного характеру. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 31с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/2 -Правила-НС-природ-ЗП.pdf>

Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 60с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/3 -Безпека-РАД-авар-ЗП.pdf>

Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 57с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/4 -Правила-повед-ХІМ-Авар-ЗП.pdf>

Вибухова та пожежна небезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі. Методична розробка. / Осипчук М.В., Курилович В.П., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 46с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/5-Вибухова-неб-Пожежн-ЗП.pdf>

Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 15с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/6 -Правила-НАТОВП-ІНФЕКЦІЯ.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень. Методична розробка. / Левицький Н.Б. – Івано-Франківськ:

Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 17с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/7-Правила-першої-допомоги-медицина.pdf>

Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо. Методична розробка. / Левицький Н.Б., Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 27с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/8-Правила-домедичної-ХІМІЯ.pdf>

Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту. Методична розробка. / Павелко А.Й., Курилович В.П. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 65с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/9-Забезп-Повноваж-СГ-ЦЗ-ЗП.pdf>

Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації. Методична розробка. / Павелко А.Й. – Івано-Франківськ: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Івано-Франківської області, 2016. – 5с. <http://nmc.if.ua/wp-content/uploads/2016/11/10-План-реаг-НС-ЗП.pdf>

Начальник
служби цивільного захисту університету

В.М.Штефюк

Інженер з охорони праці
та протипожежної безпеки університету

Т.В.Скусяк